

[Justitsministeren.]

må vi vente på tilslutning fra anden side. Måske kan vort medlemskab af EF — det kan jeg ikke sige noget om — sætte lidt skub i tingene på dette område, for jeg vil gætte på, at der også i andre lande er problemer i den retning.

Jeg takker som sagt og er villig til at drøfte enkeltheder i retsudvalget, om det måtte ønskes.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Grete Hækkerup): Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af tinglysningsloven.

(Lovforslaget (nr. 130) findes i tillæg A. sp. 2871, fremsættelsen i tidenden sp. 2093).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Hjortnæs: Lad mig indledningsvis sige, at jeg kan give fuld tilslutning til ministerens forslag om at ophæve tinglysningslovens krav om særskilte tinglysningslister, og jeg finder det også rimeligt, at det overlades til justitsministeren at festsætte detailreglerne vedrørende udformningen af dagbog og tingblad.

Lovforslagets egentlige formål er imidlertid at ændre de regler, der gælder for pantsætters betalingsforpligtelse over for pant haveren. Disse regler er på flere punkter utidssvarende, og jeg hilser ministerens initiativ velkommen.

Pantebrevsformularernes forbillede er jo de dokumenter, der tidligere blev udfærdiget af sagførere og banker til varetagelse af kreditorernes interesser, og de gældende forfaldsklausuler er netop af den grund blevet meget strenge. Jeg er derfor meget glad for den foreslåede regel om, at pantegælden ikke uden videre forfalder, hvis renter og

afdrag ikke betales rettidigt. Der tages hermed et skyldigt hensyn til debtors rimelige interesser og for så vidt også debtors aktuelle interesser.

Forleden kunne vi f. eks. i pressen læse om et eksempel, hvor en familie fik deres hus sendt på tvangsauktion på grund af en ikke til tiden betalt gæld på 823 kr. Selv om gælden blev betalt inden auktionsmødet med det for skyldneren kendte omkostningsbeløb, blev mødet alligevel gennemført, fordi der var påløbet yderligere omkostningsbeløb på 247 kr., som altså ikke var blevet betalt.

Min partifælle hr. Otto Mørch har anmeldt, at han vil rejse spørgsmålet om retsplejelovens samstemmighed med reglerne i tinglysningsloven, og selv om jeg nok mener, at ministerens forslag vil rette på de værste skævheder på dette område, er der måske nok grund til, at udvalget orienterer sig i retsplejelovens regler.

Der er næppe tvivl om, at ministerens forslag om at legalisere postindbetalingen er en klar regel, som bør hilses velkommen. Reglen er dog ikke så klar, at den løser alle problemer. Vi bør nok diskutere i udvalget, om det er rimeligt, at postvæsenet ikke bærer risikoen for modtagne pengeforsendelser. Det er fortsat således, også efter ministerens forslag, at skyldneren ikke er frigjort, hvis pengene af den ene eller anden grund — eksempelvis tyveri — ikke når frem til kreditor. Når man nu alligevel legaliserer postindbetalingen, bør man måske nok overveje også at ændre risikoreglen.

Jeg har forstået, at ministeren har overvejet at legalisere indbetalingen til pengeinstitutterne, men er kommet til den opfattelse, at en sådan regel ikke vil være hensigtsmæssig. Jeg tror, ministeren har ret, men så er der måske noget urimeligt i, at den skyldner, som i god tro har overdraget midler til en bank eller en advokat og regner med, at de klarer de løbende udbetalinger, også skal hæfte for eventuelle fejl fra deres side.

Jeg er bekendt med, at flere jurister har den opfattelse, at kapitalen ikke forfalder, når forsinkelse af betalingen skyldes fejl fra postvæsenets, bankens eller advokatens side, men mig bekendt har domstolene en anden opfattelse, og mon ikke der er et behov for, at lovgiverne tager stilling til dette spørgsmål?

[Hjortnæs.]

Med disse bemærkninger skal jeg på socialdemokratiets vegne anbefale det foreliggende lovforslag, men vil altså meget gerne have, at vi kigger lidt på risikoreglerne.

Thestrup: Da mit partis ordfører, fru Hanne Budtz, er forhindret i at være til stede i dag, skal jeg på mit partis og hendes vegne tilsige vor støtte til gennemførelse af det foreliggende lovforslag.

Jeg vil sige vedrørende dette lovforslag, som jeg sagde om det foregående, at der ikke er nogen grund for mig til at gennemgå det i enkeltheder efter den nøje gennemgang, vi allerede har fået af det. Jeg kan godt se, at der er et par problemer, som blev omtalt af hr. Hjortnæs, med hensyn til indbetalingen til postvæsenet, hvilke følger det får, og ligeledes spørgsmålet om indbetaling til pengeinstitutterne. Det kan være rimeligt, at vi diskuterer dette i udvalget, og jeg vil derfor gerne have lovforslaget i udvalg.

Det andet, som dette lovforslag indeholder, bestemmelsen om, at der af tinglysningsloven skal udgå reglerne om tinglysningslisten og reglerne om dagbogen og Tingbladet, kan jeg ganske tilslutte mig. Tinglysningslisten har jeg, det indrømmer jeg, altid selv betragtet som noget ganske overflødigt, og jeg forstår det således, at det ikke er meningen, at den længere skal udfærdiges. Derimod er naturligvis både dagbogen og bekendtgørelsen i Statstidende, altså Tingbladet, aldeles nødvendige, men jeg synes, at jeg meget gerne vil overlade til ministeren at ordne dette forhold, sådan at vi får det ordnet på en lettere og mere praktisk måde, end tilfældet er i øjeblikket.

Jeg kan måske benytte anledningen til at spørge ministeren, om man er gået videre med de undersøgelser, som man begyndte på for et par år siden, af, hvorvidt man kunne føre tinglysningen over på en slags edb-system. Jeg ved, at i Sverige er man inde på spekulationer af denne art og har måske også gjort et forsøg i denne retning, og det er muligt, at man herved kunne opnå besparelser. Det er mange mennesker, der er beskæftiget med tinglysning rundt omkring i de mange retskredse, og det er også således, at vi for nogle retskredses vedkommende ved, at tinglysningen tager længere tid, end den må tage efter loven. Det kan jo

have overordentlig stor betydning, at tinglysningen ikke bliver forsinket, at dokumenterne hurtigt kommer ud igen. Derfor vil jeg gerne spørge ministeren, om man er nået et stykke frem med dette, eller om man har gjort sig nogle tanker på dette område.

Nathalie Lind: Jeg må gentage, at også i dette lovforslag er mit partis ordfører hr. Per Federspiel, men at jeg på hans og mit partis vegne for hovedindholdets vedkommende skal give velvillig tilslutning til lovforslaget.

Jeg synes nok, at det, interessen mest knytter sig til, er de særlige bestemmelser om, at hovedstolen ikke uden videre er forfalden ved for sen betaling, men at det yderligere kræves, at kreditor skal give debitor et skriftligt påkrav med angivelse af, at han agter at påberåbe sig denne for sene betaling.

Vi er i mit parti indforstået med den lovændring, der er tale om her. Man kunne vel nok rejse spørgsmålet: er det rimeligt, at det gælder både for eksisterende og nye pantebrevbreve? Jeg mener dog, at når den forbedring af debitors stilling, der er tale om, er, at han får et påkrav, bør man ikke være så betænkelig ved også på denne måde at give loven tilbagevirkende kraft. Det er vel egentlig den pæne kreditors optræden, som hermed bliver knæsat og ophøjet til lov.

Men der er et andet problem i lovforslaget, som jeg ved at læse bilagene igennem er stødt på. Måske er det, fordi vi ikke er vant til her i tinget at kommentere bilagene til et lovforslag helt så meget. Men ved at gennemlæse bilag 3 blev jeg opmærksom på, at det forslag til en ændring af teksten i den almindelige pantebrevsformular, som en arbejdsgruppe har udarbejdet, indeholder en vigtig reel nydannelse, nemlig at kapitalen ikke forfalder ved ejerskifte, medmindre andet er vedtaget i pantebrevet. Jeg slog det op for en sikkerheds skyld og sammenlignede med gældende ret. Man kan måske ikke sige, at det er lovfæstet, men det er dog noget, som debitor og kreditor går ud fra som den almindelige aftale — sådan har justitsministeriets pantebrevsformular jo været — nemlig at kapitalen forfalder ved ejerskifte, medmindre andet var aftalt. Så kommer der her et forslag til en ny formular, som ikke med ét eneste ord omtales i

[Nathalie Lind.]

bemærkningerne til lovforslaget. Det beklager jeg egentlig, for det er en ganske vidtgående ændring, der er tale om. Det hedder, at indtil 1. januar 1974 kan man få lov at bruge de gamle pantebrevsformularer; man taler i bemærkningerne om, at det vil tage lidt tid at få de nye formularer trykt og indarbejdet, og derfor lader man den hidtidige tilstand bestå. Jeg synes, justitsministeren skylder befolkningen lidt oplysninger om, ikke alene hvorfor man vil ændre det, men også ganske simpel information om, at der her ved lovforslagets bilag sker en betydelig ændring i den reelle retstilstand i dag. Jeg beklager, at vi overhovedet ikke har fået en bemærkning om det, hverken i fremsættelsen eller i bemærkningerne til lovforslaget.

Men vi kan tilsige en velvillig behandling, for principperne kan vi være enige om.

Gudme: Også dette lovforslag indeholder en reform, og igen en reform, der længe har været stillet krav om.

Den store ændring i dette forslag til tinglysningsloven er ændringen af reglerne om rettidig betaling af pantebrevsydelser. Det må siges at være en god og klar regel, at i det øjeblik debitor har været på postkontoret og står med en talon for enten en postgiroindbetaling eller en postanvisning, har han beviset for, at pengene er sendt. Så er dette, at han har været på postkontoret, tilstrækkeligt. Der skal ikke som hidtil være et krav om, at pengene skal være fremme hos kreditor senest på den sidste betalingsdag, typisk den 18. juni eller den 18. december.

Men jeg er helt enig med hr. Hjortnæs i, at når vi først har fået lovfæstet det, må vi også sikre os, på anden måde eventuelt, at en indbetaling til postkontoret er en endelig og definitiv indbetaling, sådan at debitor ved, han er frigjort, og kreditor ved, at han dermed har fået sine penge. I de meget, meget få tilfælde, hvor pengene eventuelt måtte gå tabt undervejs, ville det næppe være nogen stor statsudgift, om vi lod postvæsenet tage risikoen. Gennemfører vi dette system, må det være en naturlig konsekvens at gøre det. Vi havde et spørgsmål om værdien af en postkvittering her i folketinget for et års tid siden, og svaret var utilfredsstillende. Jeg tror, det vil være rigtigt,

om vi under udvalgsbehandlingen af dette lovforslag prøver at nå hen til — og vi skal så i givet fald inddrage ministeren for offentlige arbejder — at få en helt tilfredsstillende formulering på dette punkt, sådan at hvis pengene er gået over postkontorets skranke, er der sket endelig, definitiv og utvivlsom betaling.

Det er den ene ændring. Den anden er, at det ikke får katastrofevirkning, hvis man kommer senere end 7. dagen efter forfaldsdagen. Det er vel i særdeleshed det, der har været efterlyst. Vi kender jo disse højst ubehagelige tilfælde, hvor folk er kommet for sent, det være sig som følge af sjuskeri eller ren og skær forglemmelse. Vi må sige, at det er i orden, at man nu ikke kan komme ud for den store økonomiske ulykke og risikere at skulle indfri hele sit pantebrev, fordi man er kommet for sent, men at man yderligere skal have det påkrav, som kan afsendes, efter at forsinkelsen er konstateret.

Skulle jeg komme med en lille indvending, skulle det måske være den, at jeg synes, vi næsten er for flinke, som lovforslaget er udformet. Nu siger vi, at ved den ordinære terminsbetaling kan man nøjes med at gå på postkontoret og få sin postkvittering på 7. dagen. Kunne man ikke med nogen rimelighed kræve, at ved den forsinkede terminsbetaling skulle pengene være fremme 7 dage efter, at påkravet var modtaget? Nu stabler vi 7 dage oven på 7 dage, og da postgirokontoret i realiteten bruger ca. 4 dage til at besørge pengene, kan der blive tale om en ganske kraftig forsinkelse, når man først bliver væk med pengene i terminen, derefter får påkrav, og efter påkravet lader det gå lige til den bitre ende, før man sender pengene pr. postgiro. Det er en detalje, men også den kan vi måske drøfte.

Noget andet, som fru Nathalie Lind lige berørte, er også drøftet i min gruppe, og det er spørgsmålet, om man virkelig kan gennemføre sådanne regler med tilbagevirkende kraft, altså med virkning for de pantebrevs, der i dag cirkulerer, sådan at de virkninger, der i sin tid var en del af aftalegrundlaget ved oprettelse af pantebrevs, nu sættes til side og erstattes af en ny lovregel. Man kan vel gøre det, men også det var måske en drøftelse værd.

En af småændringerne i det foreliggende

[Gudme.]

lovforslag er, at man ophæver tinglysningslisten. Hr. Thestrup sagde før, at han ikke var sikker på, at den tjente nogen praktisk nytte. Det gør den måske næsten heller ikke, men der kan dog forekomme tilfælde, hvor tinglysningslisten kan være til nytte. Tinglysningslisten er nemlig tilkendegivelsen udadtil af, at der har fundet en tinglysning sted, og det kan rent tidsmæssigt have betydning, at denne tilkendegivelse er fremme hurtigt. Jeg tænker her på de afkræftelsesmuligheder, som indeholdes i konkursloven, hvor det er sådan efter §§ 21 og 22, at man senest 8 uger efter tinglysningen af et pantebrev skal have indgivet konkursbegæring for at kunne få dette pantebrev afkræftet.

Jeg tror også, det var umagen værd i udvalget at se på, om dette, at vi alene nu offentligt kundgør igennem Tingbladet, på betryggende måde sikrer, at 8 ugers fristen ikke bliver overskredet, således at en afkræftelsesmulighed går tabt. I almindelighed er tinglysningskundgørelsesfristen 8 uger efter tinglysningsstidspunktet, men jeg er ikke sikker på, at den altid overholdes.

Når vi så i øvrigt laver om i tinglysningsloven, kunne der måske være grund til at spørge, om der ikke var et par andre ting i denne efterhånden ærverdige lov — den er jo næsten et halvt hundrede år gammel — som man skulle se på. Der vil jeg gerne pege på lovens § 47, stk. 5. I 1961 lavede man om på reglerne om løsørepantsætning. Man slettede reglen om, at der skulle ske ny tinglysning, når en debitor flyttede fra den ene retskreds til den anden. Samtidig gav man justitsministeren mulighed for at gennemføre et almindeligt centralregister for hele landet i lighed med det, man har for ægtepagter. Denne mulighed har ligget uudnyttet siden lovændringen i 1961, og det er ærlig talt temmelig længe. Situationen er den, at når en skyldner flytter og der ikke skal finde ny tinglysning sted, er det temmelig håbløst at finde ud af, om f. eks. et automobil er underpantsat. For at vide nøjagtig, hvor debitor boede på det tidspunkt, da han udstedte et pantebrev i bilen, kan man i realiteten risikere at skulle spørge rundt i alle landets retskredse. Af den grund var det selvfølgelig meget praktisk, at vi indskrænkede antallet af dem her i foråret. Men

bedre var det nok, om det centrale register blev oprettet, og derfor vil jeg gerne spørge ministeren: skal vi ikke snart have det?

Endelig det sidste spørgsmål, som jeg nævnte for ministeren i februar måned i fjor, og som jeg gerne vil drage frem igen. Det er spørgsmålet om de såkaldte tvangsauktionsklausuler. Det forekommer mere og mere almindeligt i pantebrev i dag, at man, fuldstændig i tråd med den tankegang, der ligger bag dette forslag om ændring af tinglysningsloven, ikke vil lade det, at en ejendom har passeret en tvangsauktion, medføre, at pantebrevet er forfaldet. Man har det stående i pantebrevene, at hvis restancer betales à jour, kan et pantebrev med tvangsauktionsklausul blive indestående i ejendommen. I sådanne tvangsauktionsklausuler skriver man, at denne bestemmelse ikke kan ændres uden samtykke af efterstående panthavere. Men i tinglysningslovens § 40, stk. 6, står der en regel, der betyder, at en sådan bestemmelse formentlig er ugyldig. Da der næppe er nogen særlig grund til at opretholde bestemmelsen i § 40, stk. 6, og da tvangsauktionsklausuler bliver mere og mere almindelige og tjener en absolut loyal og korrekt interesse, fuldstændig på linje med det lovforslag, vi her behandler, bliver det sidste, jeg vil spørge ministeren om: skal vi nu ikke, når vi er i gang, benytte lejligheden til at slette dette lille stykke i tinglysningslovens § 40?

Ruth Olsen: Intentionen i dette lovforslag kan SF fuldt ud tilslutte sig, nemlig at gøre debitorens stilling lidt mindre utryk. Men jeg mener ikke, at lovforslaget går vidt nok, hvad angår forlængelsen af den frist, debitor får, inden den fulde pantegæld forfalder ved for sen betaling af renter og afdrag. Det at skulle indfri en pantegæld på ét bræt, er så alvorlig en sag, at der må være absolut sikkerhed for, at det ikke er tilfældigheder, der har forårsaget forsinkelsen. Allerede i dag, ved jeg, har nogle fastsat længere tidsfrist end det, der her er foreslået. Jeg synes, vi må sikre ens regler på dette område, for det virker alt for forvirrende i dag og kan give anledning til skæbnesvangre misforståelser. Jeg mener, at klare regler, der er ens over det hele, er det vigtigste.

Arbejdsgruppen har i sin beretning foreslået, at den ny pantebrevsformular skal

[Ruth Olsen.]

indeholde en regel om et strafgebyr på 2 pct., mindst 50 kr., ved betaling efter de første 7 dages frist. Det vil som regel blive en meget, meget høj strafrente, hvis det beløb skal fungere som en slags morarente. Jeg synes, den er uacceptabelt høj, medmindre man måske kunne gøre det sådan, at den blev fratrukket i pantegælden.

Men i øvrigt er vi velvilligt indstillet til lovforslaget.

Justitsministeren (K. Axel Nielsen): Jeg takker samtlige ordførere for tilslutning til lovforslaget. Det var med forskellige bemærkninger fra de enkelte ordførere, og jeg vil prøve at tage et par af dem op.

Jeg vil begynde med hr. Hjortnæs, som efter min mening med rette pegede på, at vi skal drøfte i udvalget spørgsmålet, om indbetaling til postvæsenet er endelig og bindende. Hr. Gudme var inde på det samme og nævnede, at det i virkeligheden var et spørgsmål, som sorterer under ministeren for offentlige arbejder. Hvis vi skal have det med ind i lovforslaget, kommer vi ikke uden om en ændring af postloven, og det er i hvert fald ikke noget, jeg uden videre kan tage på mig. Men jeg er villig til at drøfte det med ministeren for offentlige arbejder.

Hr. Hjortnæs nævnede et eksempel på, at manglende betaling af nogle få hundrede kroner medførte tvangsauktion. Jeg er enig med ham i, at det er meget uheldigt, at sådan noget kan ske. Kan vi afværge det — og jeg håber, at loven her, når den gennemføres, medvirker hertil — er det godt.

Hr. Thestrup gav også tilslutning og nævnede ligesom hr. Gudme dette her med tinglysningslisterne. Jeg er glad for, at hr. Thestrup med den erfaring, han har som dommer, siger, at de ingen betydning har. Men så er det lidt vanskeligt at give tilslutning til hr. Gudme, som modsat hr. Thestrup — og hr. Gudme har jo også erfaring — mener, at de har betydning. Jeg gad dog vidst, om en afvejning af besvær og omkostninger og ulempe ved at lave disse lister ikke fører til, at det er for dyrt at lave dem, nyttevirkningen taget i betragtning. Det er jo et kolossalt arbejde for hvert enkelt dommerkantor at lave disse lister, hænge dem op osv., og hvor tit er der nogen der

standser og ser dem? Jeg har aldrig personlig, når jeg passerede dem, gjort mig den ulejlighed at se, hvad der står i tinglysningslisten. Jeg synes, det er meget nemmere at slå op i Statstidende.

Hr. Thestrup spurgte også — og det var hr. Gudme også inde på — om vi overvejede at lave et centralregister. Nu har vi jo et registerudvalg siddende, hvor justitsministeriet er repræsenteret, og det er givet, at man også dér drøfter dette problem. Jeg kan dog ikke sige, at det er med optimisme, vi i justitsministeriet overvejer disse ting, for erfaringerne fra Sverige er, at det er meget, meget kostbart, og at der ikke rigtig er noget rimeligt forhold mellem fordele og ulemper i dette forhold heller. Men der kommer på et eller andet tidspunkt en betænkning, som fortæller os, hvilke resultater man er kommet til.

Fru Nathalie Lind gav også tilslutning, men nævnede ligesom hr. Gudme problemet om, hvorvidt det er rimeligt at lade loven få virkning for allerede udstedte pantebreve. Jeg forstod det sådan, at både hr. Gudme og fru Nathalie Lind accepterede, at det var rimeligt. I den forbindelse synes jeg jeg vil sige til fru Ruth Olsen, at hvis vi skal udstrække debitorbegunstigelsen ud over det, forslaget går ud på, bliver det mere betænkeligt at lade loven få virkning for allerede udstedte pantebreve. Det synes jeg man skal tænke på, før man går ind på overvejelser herom.

Så havde fru Nathalie Lind en lille triumf, idet hun gjorde opmærksom på, at der ikke i bemærkningerne til lovforslaget er henvist til, at vi foreslår bestemmelsen om, at pantebreve forfalder ved ejerskifte, ændret, sådan at de normalt ikke forfalder. Jeg vil dog hertil sige, at det altid har været en deklaratorisk regel, og at den meget, meget ofte fraviges i praksis. Jeg vil næsten tro, at det snarere er reglen, at den fraviges. Det er der stadig væk adgang til, det er stadig væk en deklaratorisk regel. Men når intet er aftalt, er det altså meningen, at pantebrevet fremtidig ikke skal forfalde ved ejerskifte. Det har hele tiden været muligt for justitsministeriet administrativt at blande sig heri.

Ja, jeg tror ikke, jeg skal gå videre. Jeg vil blot sige, at vi også har overvejet spørgsmålet om tvangsauktionsklausuler, som hr.

[Justitsministeren.]

Gudme var inde på. Det er da noget, vi kan drøfte i udvalget. Vi har ikke ment, at vi skulle indføre nogen bestemmelser herom, skønt det fremgår af nogle af høringssvarene, at det anbefales. Når der ikke er stillet forslag herom, skyldes det, at der endnu ikke har udviklet sig en nogenlunde fast praksis for formuleringen af sådanne klausuler. Men det er som sagt et problem, vi kan tage op under udvalgsbehandlingen.

Jeg takker endnu en gang.

Gudme: Jeg takker ministeren for den udførlige besvarelse af des spørgsmål, vi stillede. Jeg kan høre, at jeg ikke selv har været helt så udførlig, som jeg måske burde have været, sådan at jeg har givet anledning til misforståelse. Jeg mener ikke, at tinglysningslisten skal bibeholdes. Jeg kan godt være enig med ministeren i, at den næppe tjener ret meget formål, og det er utvivlsomt også sådan, at der er betydelig udgift og ulejlighed med at hænge den op. Men det, jeg gerne vil påpege, er, at når vi har Tingbladet som den eneste tilkendegivelse over for offentligheden af, hvilke pantsætninger der finder sted, kan der være grund til eventuelt at stramme de tidsmæssige regler for indsendelsen til offentliggørelse i Tingbladet, så man er sikker på, at de 8 uger, som er afkræftelsesfristen, under alle omstændigheder ikke risikerer at blive overskredet.

Jeg er i øvrigt helt enig med ministeren i, at listerne er der nok ingen af os der nogen sinde har brugt, for hvis vi endelig vil se, om en pantsætning havde fundet sted, gik vi nok inden for døren på dommerkontoret og kiggede i personbogen eller i tingbogen.

Så vil jeg gerne sige med hensyn til registeret for løsørepantsætninger: behøver det nu at være så kostbart, og behøver vi at skulle gå til Sverige eller til Norge for at se, om det er så kostbart? Vi har jo et sådant centralt register for ægtepagt, der føres over ministerens eget ministerium, og vi har et for testamenter, der føres et andet sted her i København. Men vi mangler altså dette register, som ministeren for en god halv snes år siden fik bemyndigelse til at oprette, og vi mangler det meget.

Mens det, jeg nævnte før, måske er af mere sjældent forekommende karakter, så forekommer dette med underpantsætninger

meget, meget hyppigt, og savnet af at kunne finde frem til, om typisk et automobil er underpantsat, er ude omkring i den almindelige omsætning for den praktiserende sagfører og for automobilhandleren, der får en brugt vogn ind, ganske betydeligt. Derfor må jeg sige, at jeg er ked af, at ministeren ikke er optimistisk i så henseende. Vi har virkelig brug for at få det centrale register, og jeg ville gerne, om man fra ministeriets side ville se på, om det skulle være så besværligt og så dyrt at gennemføre det, ganske på linje med det vi kender for ægtepagter og for testamenter.

Endelig er der tvangsauktionsklausulerne. Vi kan drøfte dem i udvalget, forstår jeg, og det kan jeg så glæde mig til. Så kan vi måske benytte mellemtiden til at finde et bedre navn end dette skrækelige „tvangsauktionsklausuler“, som gør folk bange på forhånd, bare man nævner begrebet.

Justitsministeren (K. Axel Nielsen): Jeg tager ordet blot for at sige, at også de problemer, hr. Gudme nu uddybede, kan drøftes i udvalget. Vi vil gerne stille de erfaringer og det materiale, vi har i ministeriet, til rådighed for retsudvalget.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Den fg. formand (K. J. Mortensen): Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Der er ikke mere på dagsordenen.

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Retsudvalget:

Udtræder: Inger Lise Petersen.

Indtræder: Ruth Olsen

Kommuneudvalget:

Udtræder: Ruth Olsen

Indtræder: Inger Lise Petersen.

Socialudvalget:

Udtræder: Finn Christensen

Indtræder: Johan Nielsen.

[Den fg. formand.]

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 17. januar, kl. 13 med følgende dagsorden:

1) *Spørgsmål til ministrene.*

2) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om styrelsen af kommunernes skolevæsen og af virksomhed efter lov om fritidsundervisning m. v. [af Flemming Jensen m. fl.].

3) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om uddannelsesstøtte.

4) *Første behandling af:*

Forslag til lov om folkeskolen.

Mødet hævet kl. 15.38.

---

39. møde.

Onsdag den 17. januar kl. 13.

Første næstformand (Grete Hækkerup): Udvalget om offentlige arbejder har afgivet betænkning over forslag til lov om ændring af lov om diger til beskyttelse mod oversvømmelser fra havet. Eksemplarer vil blive omdelt.

Den første sag på dagsordenen var:

Spørgsmål til ministrene.

Af *Valbak* til ministeren for offentlige arbejder:

„Vil ministeren indhente nærmere oplysninger om flykatastrofen i Chicago for nylig med henblik på de konklusioner, der eventuelt bør drages af, at en tilsvarende begi-

venhed kan indtræffe i de tæt befolkede områder omkring lufthavnen på Amager?“ (Spm. nr. 83).

Skriftlig begrundelse.

I det sidste års tid er en del store passagerfly forulykket i forbindelse med start og landing, sidst i Chicago. En maskine pløjede sig igennem flere huse og skabte totalt kaos i Chicagos sydlige bydel bl. a. på grund af brande, afbrydelser af elektricitetsforsyning og trafiksammenbrud.

I Kastrup starter og lander hver dag passagerfly med vægt op til 300 t, medbringende op til 170.000 l brændstof. Styrter et sådant fly over vand eller åbent land, kan skaderne og redningsindsatsen formentlig bestemmes på forhånd. Sker styrtet i det befolkede område af Amager, vil maskinen i kraft af sin masse og fart sandsynligvis pløje sig igennem et antal bygninger, og menneskelige og økonomiske skaders omfang vil da også være afhængig af disse bygningers størrelse, brug, mængde og tidspunkt for styrtet.

En analyse af Chicagoulykken vil formentlig kunne give et forbedret materiale til at beregne de samlede „omkostninger“ ved en flyveulykke på det beboede Amager, yde bidrag til forbedring af eksisterende redningsplaner og redningsapparatur og til dispositioner til nedbringelse eller fjernelse af risikoen for styrt over beboede områder.

Valbak: Vi ved, at risikoen for flystyrt overalt i verden er beskeden, når vi ser det i forhold til antallet af flyvekilometer, men vi ved også, at der flyves mere og mere, og vi ved én ting til: risikoen er størst lige før landing og lige efter start.

Følgerne kan blive helt uoverskuelige, hvor disse operationer finder sted hen over tætbebyggede områder. Chicagoulykken for nylig må erindre os alle sammen om det. Sker styrt over tæt bebyggelse med én af vore dages store passagermaskiner eller én af de endnu større, som vi har på bedding, med en kapacitet på 400 passagerer og opad, er det et spørgsmål om held eller uheld, hvis det udtryk kan tillades i denne sammenhæng, om skader og erstatning kan opgøres i hundreder af millioner kr. eller i milliarder kr. Det er et spørgsmål om held